

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
1^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Κεφάλαιο 1)

ΘΕΜΑ Α

1. Σχολικό βιβλίο σελ. 28-29
2. Σχολικό βιβλίο σελ. 13
3. (α) Σωστό,
(β) Σωστό,
(γ) Σωστό,
(δ) Λάθος,
(ε) Λάθος

ΘΕΜΑ Β

1. Η σχέση $f(x+1) = x + 2015 - f(2018)$ για $x = 2017$ γίνεται:
 $f(2017+1) = 2017 + 2015 - f(2018) \Rightarrow f(2018) = 4032 - f(2018) \Rightarrow$
 $\Rightarrow 2f(2018) = 4032 \Rightarrow f(2018) = 2016$

2. Στη σχέση $f(x+1) = x + 2015 - f(2018)$ αν θέσουμε όπου $f(2018) = 2016$ θα έχουμε:
 $f(x+1) = x + 2015 - 2016 \Rightarrow f(x+1) = x - 1$ **(1)**.

Στην **(1)** θέτουμε όπου $x+1 = y \Rightarrow x = y-1$ και αυτή γίνεται:

$f(y) = y-1-1 \Rightarrow f(y) = y-2$. Άρα $f(x) = x-2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, δηλαδή ο τύπος της f είναι η ευθεία $y = x - 2$.

3. Για να βρούμε το κοινό σημείο των f, g θα λύσουμε το σύστημα:

$$\left. \begin{array}{l} f(x) = x - 2 \\ g(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = x - 2 \\ y = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = x - 2 \\ x - 2 = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2} \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = x - 2 \\ 2x - 4 = x^2 - 3 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = x - 2 \\ x^2 - 2x + 1 = 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = x - 2 \\ (x - 1)^2 = 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = -1 \\ x = 1 \end{array} \right\}$$

Άρα το κοινό σημείο είναι το $M(1, -1)$.

Η εφαπτομένη της g στο M θα έχει τη μορφή $(\varepsilon): y = \alpha x + \beta$, με $\alpha = g'(1) = 1$, αφού

$$g'(x) = \left(\frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2} \right)' = x. \text{ Επειδή το } M(1, -1) \in (\varepsilon) \text{ θα ισχύει: } -1 = 1 + \beta \Leftrightarrow \beta = -2, \text{ οπότε η}$$

εφαπτομένη θα είναι $(\varepsilon): y = x - 2$, άρα ταυτίζεται με την f .

ΘΕΜΑ Γ

1. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \square με

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left[(x+1)^2 (x-2) \right]' = \left[(x+1)^2 \right]' (x-2) + (x+1)^2 (x-2)' = \\ &= 2(x+1)(x-2) + (x+1)^2 = (x+1)[2(x-2) + (x+1)] = (x+1)[2x - 4 + x + 1] = \\ &= (x+1)(3x - 3) = 3(x^2 - 1) \end{aligned}$$

Άρα $f'(x) = 3(x^2 - 1)$, $x \in \square$.

- $f'(x) = 0 \Leftrightarrow 3(x^2 - 1) = 0 \Leftrightarrow x = -1$ ή $x = 1$
- $f'(x) > 0 \Leftrightarrow 3(x^2 - 1) > 0 \Leftrightarrow x^2 > 1 \Leftrightarrow |x|^2 > 1 \Leftrightarrow |x| > 1 \Leftrightarrow x < -1$ ή $x > 1$
- Η μονοτονία και τα ακρότατα της f φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	+	○	-	○	+
$f(x)$	↗		↘		↗

Τ.μ.

Τ.ε.

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι η συνάρτηση f :

- Είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -1]$ και στο $[1, +\infty)$.
- Είναι γνησίως φθίνουσα στο $[-1, 1]$.
- Παρουσιάζει τ.μ το $f(-1) = (-1+1)^2(-1-2) = 0$ και τ.ε το $f(1) = (1+1)^2(1-2) = -4$.

2. Αναζητούμε το x_0 στο οποίο έχει ελάχιστο συντελεστή διεύθυνσης η συνάρτηση:

$$f'(x) = 3(x^2 - 1), \quad x \in \mathbb{R}$$

$$\text{Είναι } f''(x) = 6x, \quad x \in \mathbb{R}$$

- $f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x = 0 \Leftrightarrow x = 0$
- $f''(x) > 0 \Leftrightarrow 6x > 0 \Leftrightarrow x > 0$ και
- $f''(x) < 0 \Leftrightarrow 6x < 0 \Leftrightarrow x < 0$
- Η μονοτονία και τα ακρότατα της f' φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f''(x)$	-	\circ	+
$f'(x)$			

Ο.Ε

Άρα η f' παρουσιάζει ελάχιστο στο $x_0 = 0$. Είναι $f(0) = (0+1)^2(0-2) = -2$, οπότε το ζητούμενο σημείο της C_f είναι το $M(0, -2)$.

3. Είναι $f(1) = -4$. Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο της $A(1, f(1)) = (1, -4)$

έχει εξίσωση (ε) : $y = \alpha x + \beta$, με $\alpha = f'(1) = 0$ και αφού $A(1, -4) \in (\varepsilon)$:

$$-4 = 0 \cdot 1 + \beta \Leftrightarrow \beta = -4.$$

Άρα η εφαπτομένη είναι: $y = -4$.

$$4. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) + 4x}{x^2 + 3x - 4} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x+1)^2(x-2) + 4x}{x^2 + 3x - 4} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x+1)^2(x-2) + 4x}{x^2 + 3x - 4} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + x - 2}{x^2 + 3x - 4} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + x + 2)}{(x-1)(x+4)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x + 2}{x + 4} = \frac{4}{5}$$

ΘΕΜΑ Δ

1. α) Ο ρυθμός μεταβολής της συνάρτησης f ως προς x είναι

$$f'(x) = 3x^2 + 2x - 2\alpha, \text{ έτσι έχουμε } f'(2) = 0 \Leftrightarrow 16 - 2\alpha = 0 \Leftrightarrow \alpha = 8$$

β) Θα μελετήσουμε τον ρυθμό μεταβολής ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα

$$\text{Για } \alpha = 8 \text{ έχουμε } f'(x) = 3x^2 + 2x - 16 \Rightarrow f''(x) = 6x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{1}{3}$$

Η μονοτονία και τα ακρότατα της f' φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

x	$-\infty$	$-1/3$	$+\infty$
$f''(x)$	-	○	+
$f'(x)$	↘		↗

min

$$\text{Άρα η } f' \text{ παρουσιάζει ελάχιστο στο } x_0 = -\frac{1}{3} \text{ και } f'\left(-\frac{1}{3}\right) = -\frac{49}{3}$$

$$\gamma) g(x) = \frac{3x^2 + 2x - 16}{\sqrt{x^2 + 12} - 4} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{3x^2 + 2x - 16}{\sqrt{x^2 + 12} - 4} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(3x^2 + 2x - 16)(\sqrt{x^2 + 12} + 4)}{(\sqrt{x^2 + 12} - 4)(\sqrt{x^2 + 12} + 4)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(3x+8)(\sqrt{x^2 + 12} + 4)}{(x-2)(x+2)} = 28$$

2. α) Ο ρυθμός μεταβολής της μετατόπισης ενός κινητού είναι η στιγμιαία ταχύτητα

$$x'(t) = (8 - 4t)e^{8t-2t^2} = 0 \Leftrightarrow t = 2$$

t	0	2	12
x'(t)		+	-

Θετική κατεύθυνση Αρνητική κατεύθυνση

β) τη χρονική στιγμή $t_0 = 2$ η ταχύτητα είναι μηδέν, άρα το υλικό σημείο είναι ακίνητο.

Έχουμε $\alpha(t) = x''(t) = 4(3 - 2t)(5 - 2t)e^{8t-2t^2}$.

Για $t_0 = 2$, έχουμε $\alpha(2) = -4e^8$.

γ) Η απόσταση που διανύθηκε στη διάρκεια των 2sec είναι

$$S_1 = |s(2) - s(0)| = |e^8 - 1| = e^8 - 1 \text{ και η απόσταση που διανύθηκε από το 2sec έως το}$$

$$6\text{sec είναι } S_2 = |s(6) - s(2)| = |e^{-24} - e^8| = e^8 - e^{-24}$$

Άρα το ολικό διάστημα είναι $S_1 + S_2 = 2e^8 - e^{-24} - 1$.